

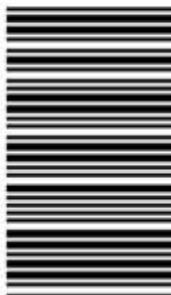
321

A

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

321A

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۹۵/۰۲/۱۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد نایپیوسته داخل – سال ۱۳۹۵

مهندسی کامپیوتر – کد ۱۲۷۷

مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۸

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	دروس تخصصی معماری سیستم‌های کامپیوتری (مدارهای الکترونیکی، VLSI، الکترونیک دیجیتال، انتقال داده)	۱۶	۷۴	۸۹
۲	دروس تخصصی هوش مصنوعی و ریاضیکر (مدارهای الکترونیکی، طراحی الگوریتم‌ها، هوش مصنوعی)	۱۶	۹۰	۱۰۵
۳	دروس تخصصی نرم‌افزار (کامپیوتر، زبان‌های برنامه‌سازی، طراحی الگوریتم، پایگاه داده)	۱۶	۱۰۶	۱۲۱

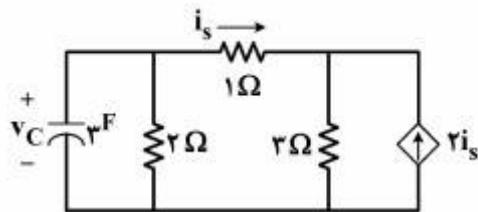
این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر دوしが (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تماش اشخاص حیلی و حلقوی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برای مقررات دخالت ممنوع شود.

دروز تخصصی معماری سیستم‌های کامپیوuterی (مدارهای الکتریکی، VLSI، الکترونیک دیجیتال، انتقال داده)

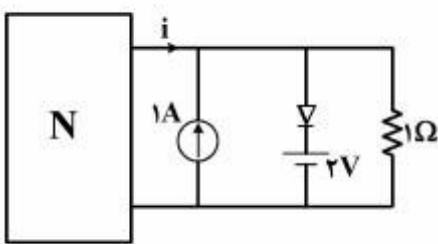
- ۷۴ - در مدار زیر، مقدار ولتاژ خازن در لحظه صفر ۲ ولت است. چند ثانیه بعد ولتاژ خازن نصف می‌شود؟

- ۱) $\frac{5}{4} \ln 2$
۲) $\frac{4}{3} \ln 2$
۳) $\frac{4}{3} \ln 2$
۴) $\frac{3}{4} \ln 2$

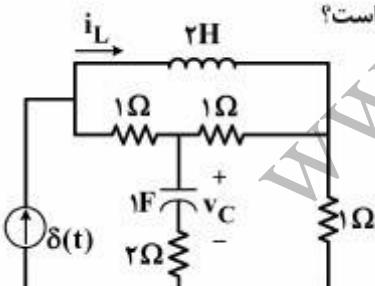
- ۷۵ - در مدار زیر، N یک مدار خطی تغییرناپذیر با زمان است، و $i = \frac{1}{2} A$ می‌باشد. اگر جهت دیود برعکس شود، جریان

i قرینه مقدار قبلی یعنی $-\frac{1}{2} A$ می‌شود. ولتاژ تونن مدار N چند ولت است؟ دیود ایده‌آل می‌باشد.

- ۱) $\frac{5}{4}$
۲) $\frac{7}{2}$
۳) $\frac{5}{2}$
۴) $\frac{7}{4}$

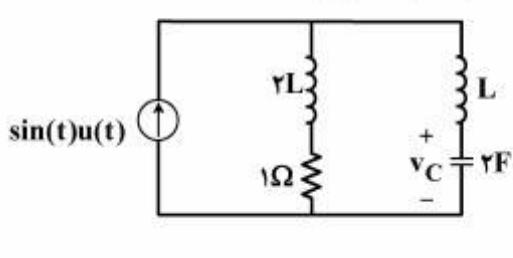
- ۷۶ - در مدار زیر، مقدار $i_L(+) - i_L(-)$ بر حسب آمیر و $v_C(+) - v_C(-)$ بر حسب ولت، گدام است؟

- ۱) $v_C(+) = \frac{1}{2}, i_L(+) = \frac{1}{2}$
۲) $v_C(+) = \frac{1}{2}, i_L(+) = \frac{3}{4}$
۳) $v_C(+) = 1, i_L(+) = 0$
۴) $v_C(+) = 1, i_L(+) = 1$

- ۷۷ - در مدار زیر، با فرض صفر بودن جریان اولیه هر دو سلف، مقدار ولتاژ اولیه خازن را (بر حسب ولت) به نحوی بباید

که جریان مقاومت برای $t \leq 0$ برابر صفر باشد. در این شرایط مقدار L چند هاتری است؟

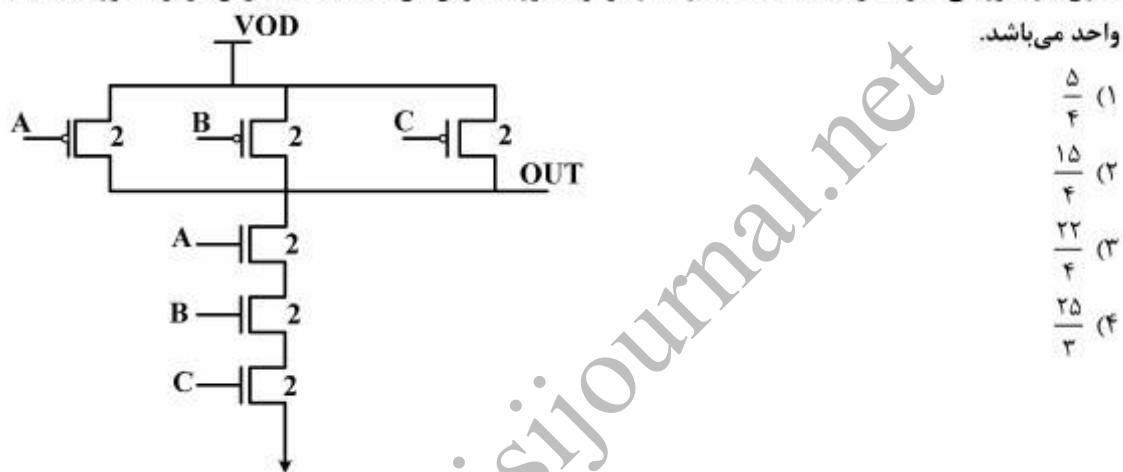
- ۱) $L = 1, v_C(0) = -\frac{1}{2}$
۲) $L = 1, v_C(0) = 1$
۳) $L = \frac{1}{2}, v_C(0) = -\frac{1}{2}$
۴) $L = \frac{1}{2}, v_C(0) = 1$

- ۷۸- در یک مدار مجتمع، حداکثر چگالی جریان قابل قبول برای خط انتقال تغذیه برابر $\frac{mA}{\mu m} = 4$ است. فرض کنید مقدار ولتاژ منبع تغذیه ۳ ولت، فرکانس تغییرات خروجی مدار $100 MHz$ و بار خروجی مدار $100 pF$ است. حداقل پهنای قابل قبول خط تغذیه فوق چند میکرومتر μm است؟

(۱) ۲۵ (۲) ۲۵ (۳) ۵۰ (۴)

- ۷۹- تأخیر نزول خروجی مدار زیر برای گذر $ABC = 110 \rightarrow 111 \rightarrow ABC = 111 \rightarrow 111$ در کدام گزینه آمده است؟

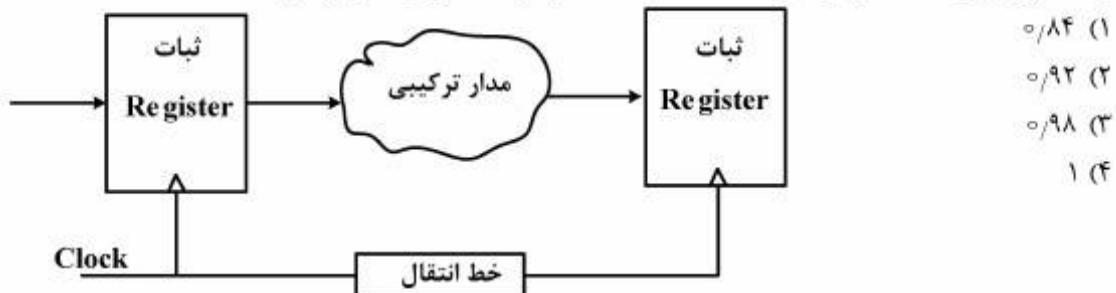
راهنمایی: در حل اتصال ترانزیستورهای سری، خازنی معادل درین / سورس یک ترانزیستور در نظر بگیرید و از خازن بار خروجی صرفنظر نمایید. اعداد در کنار ترانزیستورها عرض آنها نسبت به عرض ترانزیستور NMOS واحد می‌باشد.

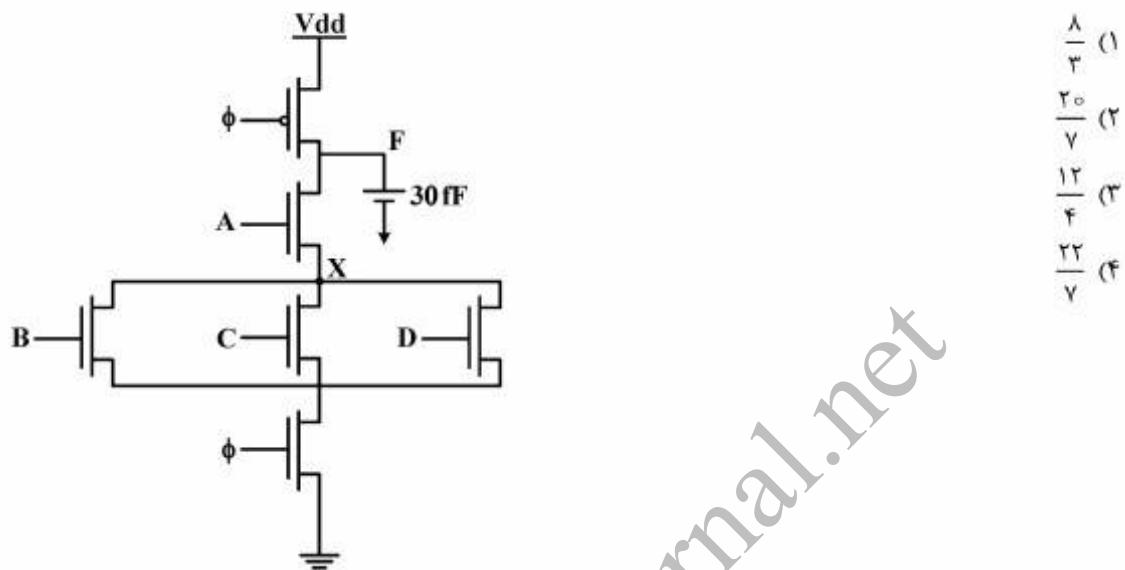
- ۸۰- در مدار زیر بیشینه تأخیر مدار ترکیبی چند نانو ثانیه (ns) باشد تا مدار با فرکانس GHz کار کند؟ طول خط انتقال برابر $1mm$ و مقاومت واحد طول $\frac{\Omega}{\mu m} = 2$ و خازن آن $\frac{fF}{\mu m} = 0.5$ می‌باشد. از خازن ورودی ثبات‌ها صرف‌نظر شود و تأخیرهای ثبات‌ها به شرح زیر است:

$$t_{clk-Q} = 50 \text{ PS}, t_{setup} = 30 \text{ PS}, t_{hold} = 20 \text{ PS}$$

(راهنمایی: برای خط انتقال از مدل RC ساده استفاده کنید و $L = 2$ را یک فرض کنید.)

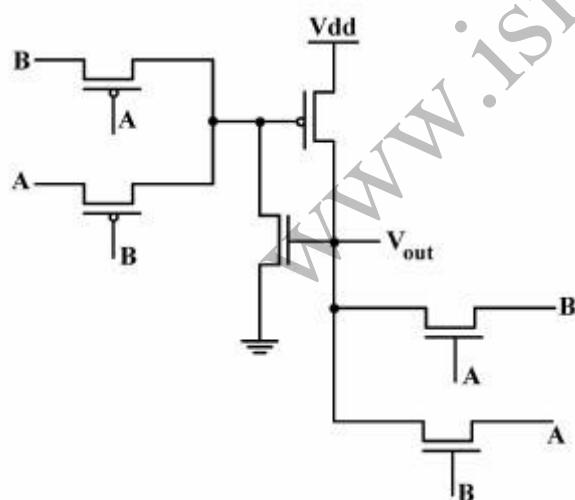

- ۸۱ شکل زیر را در نظر بگیرید. فرض کنید که $V_T = 0.5V$ و $V_{dd} = 4V$ از ورودی های C، B و D صفر باشد و در فاز ارزیابی قبلی نقطه X کاملاً تخلیه (دشارژ) شده است. F در طول فاز پیش شارژ به V_{dd} پیش شارژ می شود. در طول فاز ارزیابی A از صفر به یک تغییر می کند. تمامی ترانزیستورها هم اندازه اند و از اثر بدنی صرفه نظر کنید. به غیر از از بقیه خازن ها صرف نظر کنید. مقدار نهایی ولتاژ بر روی گره F چند ولت است؟

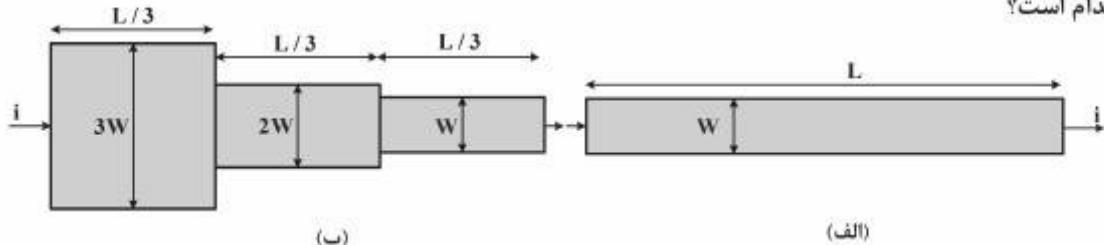

- ۸۲ مدار زیر چهتابع منطقی را پیاده سازی می کند؟

- XNOR (۱)
- XOR (۲)
- NAND (۳)
- NOR (۴)

-۸۳- یک طراح مدار مجتمع برای کاهش تأخیر یک سیم به طول L و عرض w (شکل الف) تصمیم گرفته بهنهای آن را به صورت پلکانی در سه قطعه طبق شکل (ب) تغییر دهد. با استفاده از مدل المور نسبت تأخیر سیم (ب) به سیم (الف) کدام است؟

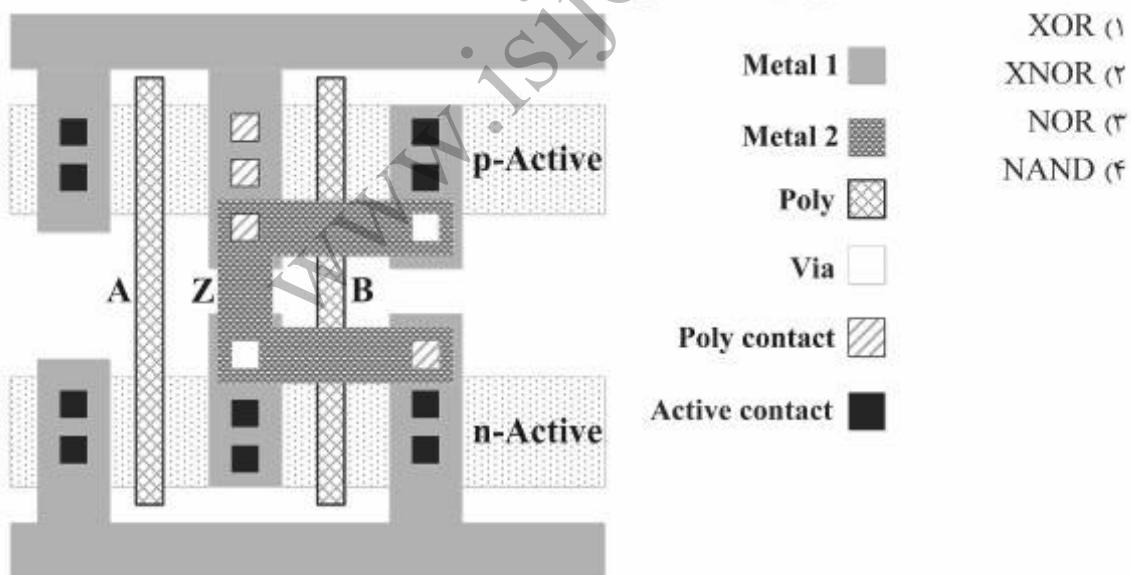

$\frac{2}{3}$	(۲)	$\frac{3}{4}$	(۱)
$\frac{1}{3}$	(۴)	$\frac{1}{2}$	(۳)

-۸۴- کدام جمله در مورد ترانزیستورهای MOSFET درست است؟

- (۱) همیشه با افزایش دما میزان حرکت پذیری حامل‌ها افزایش می‌یابد.
- (۲) با افزایش دما جریان روشن کاهش یافته و جریان نشتنی حالت خاموش افزایش می‌یابد.
- (۳) در وضعیت اشباع، جریان درین سورس همیشه مستقل از ولتاژ درین - سورس است.
- (۴) برای اکسیدگیت از مواد با ضریب ذی‌الکتریک پایین و برای اکسید ما بین لایه‌ها از مواد با ضریب ذی‌الکتریک بالا استفاده می‌کنند.

-۸۵- چینش (Layout) زیر چه تابعی را پیاده‌سازی می‌کند؟

-۸۶- بهنهای باند یک کانال انتقال یک مگاهرتز و توان سیگنال ورودی آن 20 dBm میلی وات است. اگر نسبت سیگنال به نویز در خروجی کانال 30 dB دسی بل باشد، میزان تلف کانال چند دسی بل است؟ چگالی توان نویز را 174 dBm/Hz در نظر بگیرید.

۱۱۴ (۴)

۹۷ (۳)

۸۴ (۲)

۷۱ (۱)

-۸۷- فرض کنید دو طرح کدگذاری NRZ (عدم بازگشت به صفر) و RZ (بازگشت به صفر) را در اختیار داشته باشیم. نرخ بیتی آنها $R = 1/T$ است و دامنه پالس‌ها مقدار ثابت a فرض می‌شود. اگر بخواهیم خطای بیتی (bit error rate) در این دو طرح یکسان باشد در این صورت کدام گزینه راه حل را به درستی نشان داده است؟

(۱) نرخ RZ بایستی 0.5% از NRZ بیشتر گردد.

(۲) دوره تناوب T در طرح RZ بایستی ۲ برابر گردد.

(۳) دوره تناوب T در طرح NRZ بایستی ۲ برابر گردد.

(۴) اثری در بیت به چگالی نویز در طرح RZ بایستی ۳ دسی بل از RZ بیشتر گردد.

-۸۸- در یک مودم از تکنیک مدولاسیون QAM - ۸ استفاده می‌شود. اگر بهمنای 1200 Hz باشد، حداقل میزان سیگنال به نویز لازم برای آن که مودم در حداکثر نرخ داده ممکن کار کند، چند دسی بل (dB) است؟

(۱) ۲۵

(۲) ۲۰

(۳) ۱۸

(۴) ۱۴

-۸۹- در یک سیستم انتقال داده جهت کدگذاری اطلاعات از ترکیب کردن ۸ فاز و ۴ دامنه استفاده می‌شود. اگر بهمنای باند سیستم 4 KHz باشد، حداکثر نرخ باود (Baud Rate) چند نشانه بر ثانیه است؟

(۱) 1250

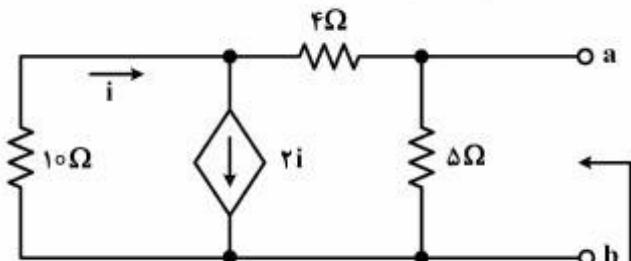
(۲) 8000

(۳) 10000

(۴) 40000

دروس تخصصی هوش مصنوعی و رباتیکز (مدارهای الکترونیکی، طراحی الگوریتم‌ها، هوش مصنوعی):

-۹۰- در مدار شکل زیر، مقدار مقاومت نورتن قابل مشاهده از a و b چند اهم (Ω) است؟

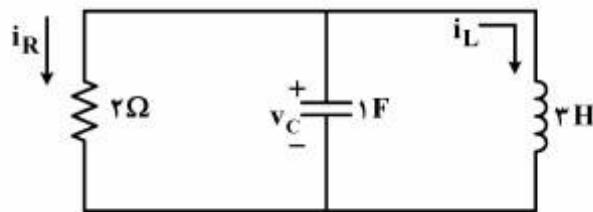
(۱) ۳۰

(۲) ۶۰

(۳) ۹۰

(۴) ۱۲۰

-۹۱ - دستگاه معادلات لازم برای یافتن i_L و v_c ، کدام است؟

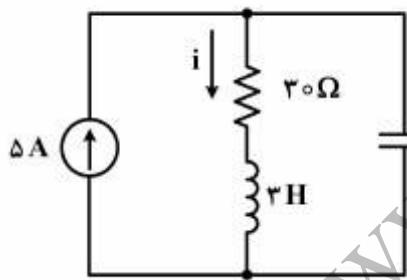
$$\begin{bmatrix} 0 & \frac{1}{2} \\ -1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} i_L \\ v_c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} di_L/dt \\ dv_c/dt \end{bmatrix} \quad (1)$$

$$\begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} i_L \\ v_c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} di_L/dt \\ dv_c/dt \end{bmatrix} \quad (2)$$

$$\begin{bmatrix} 0 & -1 \\ \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} i_L \\ v_c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} i_L \\ dv_c/dt \end{bmatrix} \quad (3)$$

$$\begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -1 \\ 0 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} i_L \\ v_c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} di_L/dt \\ v_c \end{bmatrix} \quad (4)$$

-۹۲ - در مدار شکل زیر جریان i در $t=0^+$ به شرط آن که مدار در $t=0^-$ به حالت پایدار رسیده باشد، کدام است؟

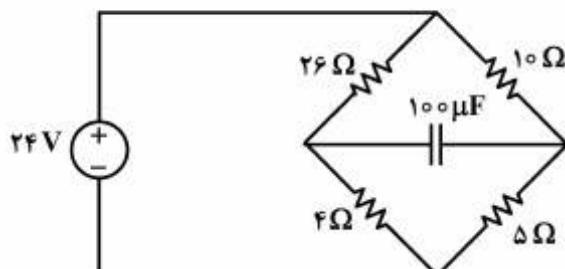
$$i = 5 + \frac{1}{2} (e^{-t} - e^{-4t}) \quad (1)$$

$$i = 5 + \frac{1}{2} (e^{-4t} - e^{-t}) \quad (2)$$

$$i = 5 + \frac{1}{2} (e^{-4t} - e^{-t}) \quad (3)$$

$$i = 5 - \frac{1}{2} (e^{-4t} - e^{-t}) \quad (4)$$

-۹۳ - در مدار شکل زیر، مقدار بار ذخیره شده در خازن پس از رسیدن مدار به حالت پایدار، کدام است؟

$$2/21 \mu C \quad (1)$$

$$2/01 \mu C \quad (2)$$

$$1/28 mC \quad (3)$$

$$1/12 mC \quad (4)$$

۹۴- در مسئله‌ی یافتن همه‌ی کوتاهترین مسیرها بین هر دو رأس در یک گراف جهت‌دار و وزن‌دار G که وزن یال‌ها می‌تواند منفی باشد و گراف دور منفی ندارد، فرض کنید ماتریس مجاورت گراف $(w_{ij}) W = (n \times n)$ باشد که:

$$W[i, j] = \begin{cases} w_{ij} & \text{if } (i, j) \in E \\ \infty & \text{if } (i, j) \notin E \\ \circ & \text{if } i = j \end{cases}$$

اگر $d_{ij}^{(m)}$ وزن کوتاهترین مسیر $j \rightarrow i$ که حداقل m یال داشته باشد،

$$d_{ij}^{(*)} = \begin{cases} \circ & \text{if } i = j \\ \infty & \text{if } i \neq j \end{cases}$$

در آن صورت کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟

$$d_{ij}^{(m)} = \min_{i \leq k < n} \{d_{ik}^{(m-1)} + w_{kj}\} \quad (1)$$

$$d_{ij}^{(m)} = \min_{1 \leq k \leq n} \{d_{ik}^{(m-1)} + w_{kj}\} \quad (2)$$

$$d_{ij}^{(m)} = \min_{i \leq k \leq n} \{d_{ik}^{(m-1)} + w_{kj}\} \quad (3)$$

$$d_{ij}^{(m)} = \min_{i \leq k < j} \{d_{ik}^{(m-1)} + w_{kj}\} \quad (4)$$

۹۵- چند تا از گزاره‌های زیر درست است؟

الف) در گراف جهت‌دار شیکه‌ی شار اگر هر یال را با یال بدون جهت و با همان ظرفیت تعویض کنیم، مقدار شار بیشینه تغییر نمی‌کند.

ب) اگر ظرفیت یال‌ها متمایز باشد، شار بیشینه (نه مقدار آن) بکتا است.

ج) مسئله‌ی یافتن کوتاهترین دور فروشنده‌ی دورگرد این‌ی امتحان.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (۱)

۹۶- یک دنباله را «آینه‌ای» می‌گوییم اگر با معکوس خودش برابر باشد. یک دنباله‌ی A به طول n داده شده است. می‌خواهیم طول بزرگترین زیردنباله‌ی آینه‌ای (نه لزوماً پیوسته) A را پیدا کنیم. کدام یک از الگوریتم‌های زیر درست کار می‌کند؟

الف) معکوس A را محاسبه کرده و آن را A' می‌نامیم. طول بزرگترین زیردنباله‌ی مشترک A و A' را محاسبه و گزارش می‌کنیم.

ب) دو حالت را براساس آن که $A[1..i]$ درجواب باشد یا خیر بررسی می‌کنیم و بین این دو، طول زیردنباله‌ی بزرگتر را گزارش می‌کنیم. با فرض بودن $A[1..i]$ بزرگترین $\circ$ که $A[1..i] = A[1..i-1] A[i] = A[1..i-1] A[2..i]$ است را پیدا می‌کنیم. به صورت بازگشتی بزرگترین زیردنباله‌ی آینه‌ای $A[1..n]$ را محاسبه می‌کنیم. با فرض بودن $A[1..n]$ بزرگترین زیردنباله‌ی آینه‌ای $A[1..n]$ را محاسبه می‌کنیم.

(۱) الف: درست، ب: درست.

(۲) الف: نادرست، ب: درست.

(۳) الف: درست، ب: نادرست.

(۴) الف: نادرست، ب: نادرست.

۹۷- در چه مرتبه‌ای می‌توان «قطر» یک DAG را بدست آورد؟ قطر حداقل طول مسیر بین دو رأس در گراف است.

$\mathcal{O}(|V|^4)$ (۴)

$\mathcal{O}(|V| \log |E|)$ (۳)

$\mathcal{O}(|V| + |E|)$ (۲)

$\mathcal{O}(|V|)$ (۱)

۹۸- دو پردازنده مشابه داریم و n عدد کار $t_1, t_2, \dots, t_n$ که زمان انجام کارها بر روی هر کدام از این پردازندها برابر d_i است. می خواهیم این کارها را طوری زمان بندی کنیم که:

حالت ۱) متوسط زمان پاسخ کارها کمینه شود.

حالت ۲) آخرین زمانی که همهی پردازندهها بی کار می شوند کمینه شود.

زمان پاسخ یک کار زمانی است که آن کار از یکی از پردازندها خارج شود. وضعیت گزاره های زیر کدام است؟

(الف) برای حالت ۱ یک الگوریتم چندجمله ای حریصانه وجود دارد.

(ب) برای حالت ۲ یک الگوریتم چندجمله ای حریصانه وجود دارد.

۱) الف: درست، ب: نادرست.

۴) الف: نادرست، ب: درست.

۹۹- گراف ساده و وزن دار $G = (V, E)$ را در نظر بگیرید. وزن یال های این گراف نامنفی است و M زیردرخت فراگیر با کمترین وزن در این گراف است. هم چنین می دانیم که P کوتاه ترین مسیر بین دو رأس u و v است.

فرض کنید که به جای وزن هر یال، مجلدور وزن آن را قرار می دهیم. مثلاً، اگر وزن یالی ۳ بود وزن آن را ۹ می کنیم. وضعیت گزاره های زیر کدام است؟

(الف) در گراف جدید، همان P قبلی لزوماً کوتاه ترین مسیر بین u و v است.

(ب) در گراف جدید، همان M قبلی لزوماً زیردرخت فراگیر با کمترین وزن است.

۲) الف: نادرست، ب: درست.

۴) الف: نادرست، ب: درست.

۱۰۰- کدام یک از جملات زیر نادرست است؟

(۱) اگر $\gamma \Rightarrow \alpha \wedge \beta$ همیشه درست باشد، آنگاه حداقل یکی از دو جمله γ و $\beta \Rightarrow \alpha$ همیشه درست است.

(۲) اگر $\gamma \Rightarrow \alpha \vee \beta$ همیشه درست باشد، آنگاه هر دو جمله γ و $\alpha \Rightarrow \beta$ همیشه درست هستند.

(۳) یک جمله همیشه درست است اگر و فقط اگر $\alpha \Rightarrow \text{True}$ همیشه درست باشد.

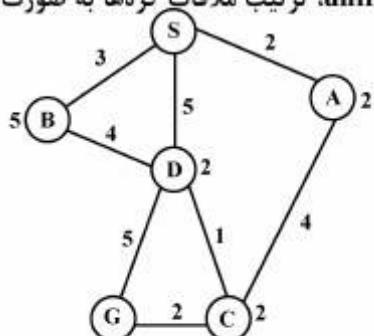
(۴) $\alpha \Rightarrow \beta$ همیشه درست است اگر و فقط اگر $\beta \Rightarrow \alpha$ یک جمله غیرقابل ارضاء (unsatisfiable) باشد.

۱۰۱- فضای زیر را در نظر بگیرید که عامل در هر خانه می تواند یک از چهار حرکت رفتن به بالا، پایین، چپ یا راست را انجام دهد. خانه شماره ۱ وضعیت شروع، و خانه شماره ۱۱ وضعیت هدف است. همین طور، خانه ۸ مسدود است. اگر عامل حرکتی انجام دهد که به خانه ۸ یا دیوارها برخورد کند، سرجایش باقی می ماند. فرض کنید هر یک از حرکتها یک واحد هزینه دارد. اگر در هر گره، از فاصله موسوم به فاصله منهتن (Manhattan) آن گره تا هدف به عنوان مقدارتابع اکتشافی استفاده شود، سه گره اولی که در الگوریتم A^* گسترش می بایند کدام است؟ اگر شرایطی پیش آمد که دو خانه برای گسترش دقیقاً وضعیت یکسانی (از نظر A^*) داشته باشند، خانه با شماره کوچکتر انتخاب می شود.

۳	۶	۹	۱۲
۲	۵	۸	۱۱
۱	۴	۷	۱۰

- ۱۰۲ - گراف زیر را در نظر بگیرید:

گره S وضعیت شروع، گره G وضعیت هدف، اعداد کنار بالها هزینه عبور از آن بال و اعداد کنار گره‌ها تابع h را نشان می‌دهند. در صورت استفاده از روش جستجوی uniform cost search، ترتیب ملاقات گره‌ها به صورت کدام‌یک از موارد زیر خواهد بود؟

S,A,B,D,G (۱)

S,A,B,C,D,G (۲)

S,A,B,D,C,G (۳)

S,A,D,C,G (۴)

- ۱۰۳ - می‌خواهیم با استفاده از روش Resolution نشان دهیم با فرض درستی جملات ۱ الی ۳، می‌توان نادرستی جمله ۴ را اثبات نمود. در ضمن می‌خواهیم در اولین قدم، جملات ۱ و ۲ را با هم ترکیب (resolve) کنیم. x و y متغیر و A و B و C مقادیر ثابت هستند. کدام‌یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

۱) $\neg M(x,y) \vee W(x)$

۲) $\neg F(x,y) \vee \neg W(x)$

۳) $M(A,B)$

۴) $F(A,C)$

(۱) بدون استانداردسازی متغیرها، نمی‌توان با ترکیب ۱ و ۲ این قضیه را اثبات نمود.

(۲) با استفاده از روش Resolution نمی‌توان با ترکیب ۱ و ۲ این قضیه را اثبات نمود.

(۳) باستی ابتدا جملات ۱ و ۲ به فرم کلازال (clausal) تبدیل شوند.

(۴) باستی نتیجه ترکیب جملات ۱ و ۲ را با نقیض جمله ۴ ترکیب نموده.

- ۱۰۴ - در حل مسئله ارضای محدودیت زیر (مسئله چهار وزیر)، وزیر شماره ۲ قرار داده شده و خانه‌هایی که با علامت $\times$ مشخص شده‌اند، توسط الگوریتم Forward checking حذف شده است. در این مرحله می‌خواهیم الگوریتم Arc Consistency را روی این مسئله اعمال کنیم. کدام مقدار و از دامنه کدام وزیر زودتر از سایر مقادیر حذف می‌شود؟ (Q_x, n) یعنی مقدار n از دامنه x حذف می‌شود.

	۱	۲	۳	۴
Q_1		✓		
Q_2	✗	✗	✗	
Q_3		✗		✗
Q_4		✗		

($Q_2, 1$) یا ($Q_2, 3$) (۱)

($Q_4, 1$) یا ($Q_4, 3$) (۲)

($Q_4, 4$) یا ($Q_4, 1$) (۳)

($Q_2, 2$) یا ($Q_2, 4$) (۴)

۱۰۵- فرض کنید در مرحله‌ای از الگوریتم برنامه‌ریزی با ترتیب جزئی (POP)، یکی از اهداف (Goals) مسئله، با یکی از کنش‌های (Actions) موجود در برنامه (مثلاً کنش A) تأمین شده است. برای کشف تهدیدهای احتمالی (possible threats) در آن مرحله از الگوریتم، چه بخش‌هایی از برنامه بایستی بررسی شود؟ فرض کنید هدف به دست آمده، پیش شرط (Precondition) کنش B است.

- (۱) لازم است همه پیوندهای سببی (Causal links) در مقابل اثرات منفی همه کنش‌ها از جمله A و B بررسی شود.
- (۲) لازم است همه پیوندهای سببی (Causal links) در مقابل اثرات منفی همه کنش‌ها به غیر از A و B بررسی شود.
- (۳) کافی است پیوند سببی (Causal link) جدید در مقابل اثرات منفی همه کنش‌ها از جمله A و B بررسی شود.
- (۴) کافی است پیوند سببی (Causal link) جدید در مقابل اثرات منفی همه کنش‌ها به غیر از A و B بررسی شود.

دروس تخصصی نرم‌افزار (کامپایلر، زبان‌های برنامه‌سازی، طراحی الگوریتم، پایگاه داده):

۱۰۶- فرض کنید در گرامری، یکی از غیرپایانه‌ها به نام A دارای فقط دو قاعدة $\alpha \rightarrow A \rightarrow \beta$ و $\beta \rightarrow A$ است. اگر بدایم شرایط زیر در مورد α و β برقرار است، کدام یک از گزینه‌های داده شده در خصوص نوع این گرامر صحیح است؟

- ۱) $\alpha \Rightarrow^* \epsilon, \beta \Rightarrow^* \epsilon$
  - ۲) $\text{First}(\alpha) \cap \text{First}(\beta) = \emptyset$
  - ۳) $\text{First}(\beta) \cap \text{Follow}(A) = \emptyset$
  - ۴) $\text{First}(A) \cap \text{Follow}(A) \neq \emptyset$
- (۱) گرامر (۱) LL است.
  - (۲) گرامر (۱) LL نیست.
  - (۳) نوع گرامر به سایر قواعد گرامر بستگی دارد.
  - (۴) شرایط داده شده متناقض است.

۱۰۷- در گرامر داده شده، کدام یک از زوج پایانه‌های زیر (از چپ به راست) بیش از یک رابطه تقدم عملگر (Operator Precedence) دارند؟

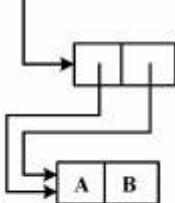
$$\begin{aligned} S &\rightarrow (A \\ S &\rightarrow a \\ A &\rightarrow Sa) \end{aligned}$$

- (, a (۱
- (, (۲
-), a ۳
- a, a ۴

- ۱۰۸ در روش تجزیه (LR(0)، پارسرا در واقع یک ماشین با حالات محدود معین (DFA) را پیمایش می‌کند. اگر در مرحله‌ای از تجزیه، توکن جاری **b** و کنش انتخاب شده، کاهش از طریق قاعدة $A \rightarrow a$ باشد، در صورتی که بدانیم **b** عضو مجموعه **Follow(A)** است، کدام یک از موارد زیر در خصوص حرکت بعدی پارسرا در پیمایش این DFA صحیح است؟

- (۱) از طریق لبهای با برچسب **A** به عقب بازگشته و از طریق لبهای با برچسب **a** به جلو می‌رود.
- (۲) از طریق لبهای با برچسب **A** به عقب بازگشته و از طریق لبهای با برچسب **b** به جلو می‌رود.
- (۳) از طریق لبهای با برچسب **a** به عقب بازگشته و از طریق لبهای با برچسب **A** به جلو می‌رود.
- (۴) از طریق لبهای با برچسب **b** به عقب بازگشته و از طریق لبهای با برچسب **A** به جلو می‌رود.

- ۱۰۹ کدام یک از دستورات زیر در زبان Lisp، ساختار لیست زیر را ایجاد می‌کند؟

- ((lambda(x y) (cons x y)) cons('A 'B) cons('A 'B)) (۱)
- ((lambda(x) (cons x x)) cons('A 'B)) (۲)
- (cons (cons 'A 'B) (cons 'A 'B)) (۳)
- همه موارد (۴)

- ۱۱۰ کد زیر که با رعایت نحو زبان C نوشته شده است را در نظر بگیرید.

```
#include<stdio.h>
```

```
int func(int a, int b){
    if(b == 0)
        return 0;
    else return func(a,b);
}

int main() {
    printf("%d\n", func(func(1,1), func(0,0)));
    return 0;
}
```

برای اول این کد را به زبان استاندارد C و برای بار دوم آن را به زبانی که مکانیزم «فراخوانی در هنگام نیاز» (Call-by-Need) را پشتیبانی می‌کند در نظر بگیرید. کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) در مورد اول، اجرای برنامه به دور بی‌نهایت از فراخوانی‌های بازگشته‌ی دچار می‌شود اما در مورد دوم خروجی صفر چاپ خواهد شد.
- (۲) در مورد اول، آدرس محل قرار گرفتن نتیجه تابع func به صورت int چاپ خواهد شد. اما در مورد دوم، برنامه به دور بی‌نهایت از فراخوانی‌های بازگشته‌ی دچار می‌شود.
- (۳) در هر دو مورد برنامه به دور بی‌نهایت از فراخوانی‌ها بازگشته‌ی دچار می‌شود.
- (۴) در هر دو مورد خروجی صفر چاپ خواهد شد.

۱۱۱- تابع زیر را در نظر بگیرید:

```
(define uuuu
  (lambda(L)
    (cond
      ((null? L) L)
      ((null? (cdr L)) L)
      ((eqv? (car L)(car(cdr L))) (uuuu(cdr L)))
      (else (cons (car L) (uuuu(cdr L)))))))
```

خروجی آن بر لیست (a b b b a c e b d) کدام است؟ (در این لیست هر حرف الفبای انگلیسی یک سمتل اتمی محسوب می‌شود).

(d) (۱)

(a a b d) (۲)

(a b c d) (۳)

(a b a c b d) (۴)

۱۱۲- اصل شفافیت ارجاعی (Referential Transparency) در مورد محاسبه نتیجه عبارات (Expressions) در طراحی زبان‌ها در کدام یک از سنت‌های برنامه‌سازی زیر بیشترین اهمیت داده شده و در پیاده‌سازی رعایت می‌شود؟

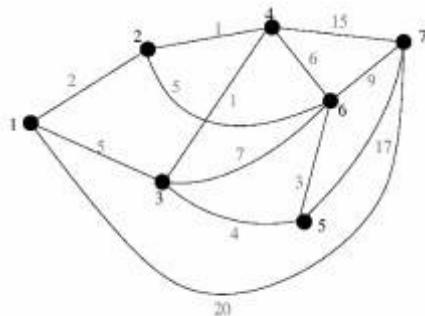
(۱) در زبان‌های تابعی سنتی مانند Lisp که در صورت لزوم برخی ویژگی‌های دستوری (Imperative) مانند انتساب مقدار به متغیرهای تعریف شده در حافظه را پشتیبانی می‌کنند.

(۲) در زبان‌های ترکیبی امروزین مانند F# که از ویژگی‌های هر دو سنت برنامه‌سازی دستوری (Imperative) و تابعی (Functional) پشتیبانی می‌کنند.

(۳) در زبان‌های تابعی خالص مانند Haskell که نلاش می‌کنند هیچ ویژگی دستوری (Imperative) را پشتیبانی نکنند.

(۴) در زبان‌هایی مانند C++ که از هر دو سنت برنامه‌سازی دستوری (رویه‌ای) و شی گرا همزمان پشتیبانی می‌کنند.

۱۱۳ - الگوریتم دایکسترا را بر روی گراف زیر و برای یافتن همهٔ کوتاهترین مسیرها از رأس شمارهٔ ۱ اجرا کنید. رأس شمارهٔ ۵ چندمین رأسی است که کوتاهترین مسیرش از رأس مبدأ به دست می‌آید؟ رأس مبدأ نیز در این ترتیب لحاظ می‌شود.

۱۱۴ - فرض کنید D ماتریس فاصله‌ها در گراف وزن دار G با n رأس است. یعنی $[D]_{i,j}$ نشان دهندهٔ اندازهٔ کوتاهترین مسیر بین رأس‌های i و j در گراف G است. ماتریس D و گراف G داده شده‌اند. فرض کنید وزن یک یال e از w_e به w'_e کاهش یافته است. در چه زمانی می‌توان ماتریس D را با توجه به کاهش وزن یال e بهروز رسانی کرد؟

- (۱) $\mathcal{O}(n^*)$ (۲) $\mathcal{O}(n \log n)$ (۳) $\mathcal{O}(n \log \log n)$ (۴) $\mathcal{O}(n)$

۱۱۵ - چندتا از گزاره‌های زیر درست‌اند؟

- ناحیه‌های ایجاد شده بین n دایره روی یک صفحه را می‌توان با دو رنگ رنگ‌آمیزی کرد، طوری که هیچ دو ناحیهٔ هم‌جاوری هم‌رنگ نباشند. دو ناحیه هم‌جاورند اگر یک کمان مشترک بین آن‌ها باشد.
- هر هزینه‌ی پستی بیش از ۷ ریال را می‌توان با تمبرهای ۳ ریالی و ۵ ریالی انجام داد.
- در گراف جهت‌دار شبکه‌ی شار اگر هر یال را با یال بدون جهت و با همان ظرفیت تعویض کنیم، مقدار شار بیشینه تغییر نمی‌کند.

- (۱) ۰   (۲) ۱   (۳) ۲   (۴) ۳

۱۱۶ - یک متن شامل ۲۵۶ نویسهٔ ۸ بیتی است که در آن تعداد نویسه‌ای که بیشترین تکرار را دارد از دو برابر تعداد نویسه‌ی با کمترین تکرار کمتر است. در این حالت اندازهٔ متن فشرده‌شده با الگوریتم هافمن چقدر است؟

- ۱) برابر اندازهٔ متن اصلی است.
- ۲) نصف اندازهٔ متن اصلی است.
- ۳) کمتر از نصف اندازهٔ متن اصلی است.
- ۴) کمتر از اندازهٔ متن اصلی ولی بیشتر از نصف اندازهٔ متن اصلی است.

۱۱۷- دو دنباله‌ی A و B از اعداد طبیعی داده شده است. می‌خواهیم بزرگ‌ترین زیردنباله‌ی مشترک صعودی این دو دنباله را محاسبه کنیم. کدام یک از الگوریتم‌های زیر درست کار می‌کند؟

(الف) بزرگ‌ترین زیردنباله‌ی مشترک A و B را محاسبه می‌کنیم و C می‌نامیم. سپس بزرگ‌ترین زیردنباله‌ی صعودی C را محاسبه و گزارش می‌کنیم.

(ب) دنباله‌ی A را مرتب می‌کنیم و آن را A' می‌نامیم. بزرگ‌ترین زیردنباله‌ی مشترک A , A' و B را محاسبه و گزارش می‌کنیم.

۱) الف: درست، ب: درست.

۲) الف: نادرست، ب: درست.

۳) الف: درست، ب: نادرست.

۱۱۸- معادل حساب رابطه‌ای یا جبر رابطه‌ای پرس‌وجویانی که حداقل یک درس عملی-منظور درسی که آن برابر ' p ' باشد- در ترم ۲ سال ۹۴-۹۵ انتخاب کرده باشند» کدام مورد زیر است؟

ST (STID, STNAME, STLEVEL, STMAJOR) دانشجویان

CO (COID, CONAME, COTYPE, CREDIT) درس‌ها

STCO (STID, COID, YR, TR, GRADE) درس‌های انتخاب شده توسط دانشجویان

RANGVAR STX OVER ST   RANGVAR COX OVER CO   RANGVAR STCOX OVER STCO

A) STX.STNAME WHERE EXISTS STCOX (STCOX.YR='94-95' AND STCOX.TR='2' AND STCOX.STID=STX.STID AND EXISTS COX (COX.COID=STCOX.COID AND COX.COTYPE='p'))

B) $\Pi_{(STNAME)} \left(ST \bowtie (\sigma_{YR='94-95' \wedge TR='2'}(STCO) \bowtie \sigma_{COTYPE='p'}(CO)) \right)$

C) STX.STNAME WHERE NOT EXISTS STCOX (STCOX.YR='94-95' AND STCOX.TR='2' AND STCOX.STID=STX.STID AND NOT EXISTS COX (COX.COID=STCOX.COID AND COX.COTYPE='p'))

D) $\Pi_{(STNAME)} \left(\sigma_{YR='94-95' \wedge TR='2' \wedge COTYPE='p'}(ST \bowtie (STCO \bowtie CO)) \right)$

۱) فقط C

۲) فقط B و A

۳) فقط D و C

۴) فقط D و B و A

۱۱۹- کدام یک از موارد زیر صحیح است؟

۱) رابطه‌ای نرمال است که هیچ یک از صفات ساده‌اش چند مقداری نباشد.

۲) کلید کاندید رابطه می‌تواند کاهش‌پذیر باشد.

۳) تاپل‌های یک رابطه نظم مکانی دارند.

۴) رابطه تاپل تکراری ندارد.

۱۲۰- رابطه E و مجموعه وابستگی های تابعی F را در نظر بگیرید.

$$F = \{A \rightarrow BC, CD \rightarrow E, B \rightarrow D, E \rightarrow A\}$$

کدام یک از گزینه‌ها نمی‌تواند یک کلید کاندید برای R باشد؟

- B (1)
E (8)
BC (7)
CD (6)

۱۲۱- با توجه به پایگاه داده زیر، دستور SQL برای یافتن نام اعضایی که همه کتاب‌های منتشر شده توسط **Mc Graw-Hill** را به امانت برده‌اند، کدام است؟

Member (men-no , name , age)

Book (isbn, title, author, publisher)

Borrowed (mem-no , isbn , date)

(1)

SELECT A.name FROM Member A WHERE

NOT EXISTS (SELECT isbn FROM Book, Borrowed B WHERE publisher = McGraw-Hill AND B.mem-no ≠ A.mem-no)

(3)

SELECT A.name FROM Member A WHERE

NOT EXISTS (**SELECT** isbn **FROM** Book, Borrowed **B** **WHERE** publisher = McGraw-Hill
                  AND B.mem-no = A.mem-no)

6

SELECT A.name FROM Member A WHERE

NOT EXISTS $\left(\left(\begin{array}{l} \text{SELECT isbn FROM Book} \\ \text{WHERE publisher = McGraw-Hill} \end{array} \right) \text{EXCEPT} \left(\begin{array}{l} \text{SELECT isbn FROM Borrowed B} \\ \text{WHERE B.mem-no = A.mem-no} \end{array} \right) \right)$

(f)

SELECT A.name FROM Member A WHERE

NOT EXISTS $\left(\left(\text{SELECT isbn FROM Borrowed B} \right) \text{EXCEPT} \left(\text{SELECT isbn FROM Book WHERE publisher = McGraw-Hill} \right) \right)$